

Prečítajte si

2

rozhovor

5

obedy zadarmo?

7

spomienka na Pavla

9

ZŠ a MŠ

14

šport

Príhovor starostu

Vážení spoluobčania,

v Novom roku vždy začíname s novými predstavzatiami, plánmi a nápadmi. My začíname aj s novým zastupiteľstvom... Čo všetko sa podarí urobiť uvidíme, ukáže čas, či nám hviezdy, zdravie a peniaze budú priat'...

Máme podané dve žiadosti z výzvy Úradu vlády na ďalšie detské ihrisko, ktoré by bolo umiestnené na futbalovom ihrisku a ďalšia žiadosť sa týka opravy a rekonštrukcie mantinelov na multifunkčnom ihrisku. Uvidíme, či nám budú žiadosti o financie schválené.

Čaká nás nepríjemná a smutná akcia – odstránenie 400 ročnej Vavrekovej lipy. Tohtoročná zima lipu položila na kolená. Kmeň bol absolútne poškodený,

drevná hmota spráchnivela a lipa sa drží pokope už len vďaka železným obručiam, ktoré sú na nej umiestnené. Po porade s odborníkmi z úradu Ochrany životného prostredia sme sa v súvislosti s ochranou a bezpečím občanov a ich majetkom rozhodli lipu spáliť. Na jej mieste bude umiestnená v budúcnosti pamätná tabuľa a urobíme na vhodnom mieste náhradnú výsadbu. Je nám ľúto, ale inej cesty v tomto prípade nebolo. Je len otázkou času a lipa by sa zrútila sama. Aj keď nám slúžila ako spojivo s dávnou minulosťou a zrodom Vavrečky, musíme rešpektovať bezpečnosť obyvateľov.

Blížila sa najväčšie a najdôležitejšie kresťanské sviatky – Veľká noc. Prajem Vám, aby bola plná zdravia, milosti a porozumenia.

Peter Kružel

Zo života v obci

TOHTOROČNÁ ZIMA POTRÁPILA OBYVATEĽOV AJ OBECNÚ POKLADŇU

Každoročne sa vyčleňuje v rozpočte obce určitá čiastka financií na zimnú údržbu obecných komunikácií. V niektorých rokoch sa minie viac, v niektorých menej. Samozrejme, záleží od počasia a snehovej nádielky. Tá tohtoročná zima nás zasa po niekoľkých rokoch prekvapila. Do Vianoc takmer ani vločky a s príchodom nového roka prišla aj bohatá snehová nádielka. Už druhého januára nasnežilo takmer 30 cm nového snehu a sneženie s malými prestávkami pokračovalo takmer celú prvú polovicu januára. Na celej Hornej Orave bola vyhlásená snehová kalamita – mimoriadna situácia. V našej obci sa situáciu podarilo zvládnuť svojpomocne – údržbu, odhŕňanie snehu zabezpečuje Rudolf Ďurana, ktorý musel nasadiť do prác aj druhý traktor. Počas kritických prvých januárových dní sa stalo, že chlapi boli v traktoroch s malými prestávkami aj 20 hodín. Na chvíľu

foto: „Vavrekova lipa“

zdiemnuť a naspäť do traktora. Aj vďaka nim boli cesty vo Vavrečke všetky prejazdné a naširoko odhrnuté. Niekedy ale stojí za zamyslenie postoj niektorých obyvateľov obce, že aj po opätovnom vyhlásení v miestnom rozhlase o prebiehajúcom odhrňaní snehu a preparkovaní osobných motorových vozidiel, občania nereagujú a svoje autá nechajú na obecnej komunikácii. Ako potom zabezpečiť vyčistenie a sprejazdnenie komunikácie? Jasné, parkovacích miest nie je navyše, ale v takejto kriticknej situácii svoje auto jednoducho musím preparkovať – to znamená na svoj pozemok, do dvora, do garáže alebo niekde, kde nebude spôsobovať prekážku. V tomto prípade jednoducho treba chytiť do rúk lopatu a uvoľniť miesto na svojom pozemku. Nie je totiž vôbec jednoduché a bezpečné odhrňať sneh

foto: počas kalamity jazdili chlapi takmer nepretržite 24 hodín

pomedzi rad odstavených áut. Aj napriek týmto situáciám to Rudo Ďurana a jeho chlapi zvládli na výbornú. Odvoz snehu pomáhal zabezpečovať aj Miro Tropp, pretože vysoké mantinely okolo ciest a na verejných priestranstvách spôsobovali prekážky v zjazdnosti. Len na porovnanie - januárová údržba obecných komunikácií vyťahla z pokladne 10 500 €, čo je o 70 % viac ako bežný priemer v minulých rokoch. (i.h.)

foto: zima ako v rozprávke

Rozhovor

ĽADOVÁ PLOCHA VŽDY LÁKA - TERAZ AJ KEDYSI

Tohtoročná zima ponúkla maximum, čo zima dokáže. Bohatú nádielku snehu, fujavicu ako zo starých filmov, vysoké záveje, vymurované mantinely snehu popri cestách a nádheru zimnej prírody...ani sa nedá opísať. To si jednoducho človek musí vychutnať s bážňou a úctou. To naozaj žiadny pozemšťan nedokáže ani namaľovať, ani vymodelovať. Treba chodiť s otvorenými očami..., niektorí by teraz asi nahnevane odvrkli :,, a s veľkými lopatami v ruke!“ Áno, tuhá zima dokáže poriadne potrápiť. Na druhej strane -dokáže poriadne potešiť. Veď lyžovačka, bežkovačka, sánkovačka... a korčuľovačka! Pamätám si, ešte ako dieťa som zbožňovala korčuľovanie na starých kvintovkách po zamrznutej rieke. Riadna romantika, nádherné zamrznuté konáre starých vrb, sklňajúce sa ku korytu rieky, ticho šumiaca voda pod ľadom a vystráajúce detváky. Na ľade bolo vždy veselo. Vždy zážitky, vždy zábava... a niekedy aj „jajbolí!“ Teraz sú možnosti korčuľovania oveľa lepšie, milovníci ľadu majú možnosť korčuľovať po celú sezónu bez ohľadu na to, aké je počasie. Ľadová plocha na Altise je prístupná verejnosti, čiže veľký bonus. Ale..., kedysi to tak nebolo. Ak si chcel korčuľovať, musel si si vybudovať. A tak som sa opýtala tých skôr narodených, ktorí tiež milujú zimnú romantiku, napríklad taký **Karol Hurák**, čisto romantická duša...

- *Karol, viem, že si poriadny milovník ľadu a športov s ním súvisiacich. Počula som zaujímavé príhody o ľade a začiatkoch hokeja vo Vavrečke... Tak ako to bolo vtedy, keď vás chytila hokejová horúčka?*

foto: Karol Hurák na „štadióne“

Najprv sme chodili hrávať na priehradu. To ale musel byť poriadny ľadisko. Odhrnuli sme plochu potrebnú na ihrisko, zo snehu boli mantinely a už sme prali hokejkami. Jasné, že to nestačilo. Rýchlo tma, často nedobrá ľad, hrbole a pukliny. Dali sme hlavy dokopy a rozmýšľali... Vtedajší starosta Paľo Holmík nám poradil miesto, kde urobiť štadión, najlepšie riešenie pre rovnú plochu bolo za šatňami na futbalovom ihrisku. A tak sa to začalo.

- Vy ste si trúfli na štadión? Niektoré štadióny na Slovensku sú doteraz nedostavané... Sú vytunelované!

Štadión, to je už veľmi nóbl. Povedzme, že my sme chceli také obyčajné ihrisko s ľadom, osvetlené a s mantineli, aby sa voda nerozliala do sveta. My sme mali obrovskú radosť, že budeme mať kde hrať. Tak sme sa do toho pustili vo voľnom čase. Fero Kurtulík, Jožo Páleník, Milan Minárik, Kajko Holub, Paľo Žuffa, Fero Madleňák, Vlado Hurák, Števo a Miro Janoľ, Julio Čajka, Jano Holmík, Pepo Hurák, Očko Sklarčík, Peter Hvolka, Tibko Janotík. Veľmi pomohol starosta Paľo Holmík, predseda TJ Matej Hvolka a predseda družstva Roman Trabalka, ten vybavil drevo na mantinely, stĺpy a traktor, ktorým to z hory zviezol. Dotrepali sme cirkulár na družstvo a tam sme po poobediach píľili a potom zbíjali mantinely. Veľmi vtedy pomohol aj Jozef Pjenteck, ako hasič zabezpečil hadice, Vlado Bombek bol človek od vody a aj chlapi z Ťapešova chodili brigádovať. Elektriку sme poriešili tiež svojpomocne, natáhali káble, od MNV sme dostali povolenie na odber elektriny a hotovo.

- Ako dlho vám to trvalo?

To už si presne nepamätám, ale v tú sezónu sme už aj hrali. Veď vtedy slovo chlapa platilo. Keď sa povedalo, že máme brigádu, neexistovalo, aby niektorý z chlapov neprišiel. Ak nemohol, našiel si náhradu za seba alebo poslal aspoň medicínu na zohriatie. Táto stavba bola prioritou, mala prednosť aj pred domácimi prácami, veď nám to manželky dali riadne pocítiť. Tá moja mi skoro hrniec s vianočnou kapustnicou na hlavu vyliala, keď som na Štedrý deň z ihriska prikvitol o štvrtej poobede. V tom hokejovom čase sme sa manželkám do domácností, údržbových a výchovných prác v rodine absolútne nepletli. Mali sme iné starosti - hokejové..., (dodáva s hlasným smiechom Karol).

- Takže ste pripravili bráciu plochu a hurá hokej...!

Také ľahké to zasa nebolo. Ihrisko stálo, ale podklad bol na... (nemôžeme uviesť). Na spodku bola honkou vybratá a vyrovnaná plocha, udupaná hlina, utlačená až ku mantinelom. Naliali sme vodu z cisterny, to ešte aj hasiči pomáhali a mysleli sme si, že na druhý deň hráme. No ale na druhý deň sa na nás z ľadovej plochy vyšklírali krince a hrbole. Voda utiekla do sveta. Aby sme to stihli do turnaja, všetko sme museli zoškrabať a nanovo liať, ale postupne. Naberali sme skúsenosti ako postupovať, aby to vyzeralo dobre a hlavne, aby sa mohlo na ploche reálne hrať. Tu sme fungovali takmer

5 rokov. Potom sme sa presunuli pre lepšie podmienky vedľa futbalového ihriska, momentálne je tam prípravné futbalové ihrisko. Teda celý kolotoč nanovo. Rozobrať a postaviť mantinely, spevniť plochu, preniesť stĺpy... A to nebolo posledné sťahovanie. Do tretice všetko dobré, tak sa hokejové ihrisko premiestňovalo tam, kde je teraz, na amfiteáter. Vtedy ešte amfiteáter nebol, ale bola už asfaltová plocha, izoloval Fliper Madleňák, zohnali sme zasa rúry, osadili na mantinely a kolotoč dookola. A zrazu problém s vodou. Dolu pri futbalovom ihrisku bol potok, ale tu sme museli prívod vody vymyslieť nejakou inou. Opäť pomáhali hasiči, aj Paľo Trabalka zohnal cisternu s vodou od Papajíka a aby v noci nezamrzla, tak sme ju na noc do kravína ku kravám zatisli. Čiže kto mohol, pomohol, dokonca aj kravy. Neskôr dal Paľo Holmík vedľa ihriska studňu vykopať, obec kúpila čerpadlo a bolo vybavené.

- Hrávali ste len medzi sebou alebo aj s inokrajcami?

Najprv kadejako, medzi sebou, ale jasné, že nás to lákalo zmerať si sily aj s cudzími hráčmi. Vtedy bol hokejový zápal ešte väčší. Lietali hocijaké strely aj výroky, veď lepšie sa vadí s cudzím protihráčom ako so susedom, ale všetko to bolo v športovej norme. Hrávali sme proti Liesku, Kňážeju, Trstenej, chodili sme hrávať aj do haly v Ružomberku, to bol iný ľadový luxus. To sme už aj dresy mali. Pomohlo nám sponzorsky družstvo, kúpili nám výstroj. Nebolo to však celkom zadarmo, my sme cez sezónu chodili odrábať brigády - pri zbere zemiakov, pri senách.

- Konečne ste teda vyzerali ako hokejisti...

My sme hneď od začiatku vyzerali ako hokejisti a aj teraz vyzeráme hokejovo (a Karol sa už zasa smeje). Jasné, že s dneškom sa to nedá porovnať. Prvé chrániče sme mali od Fera Kurtulíka, on bol odborník na výrobu chráničov. Do vyteplených pracovných nohavíc zvnútra našil kapsy, do ktorých napchal slamy, prešiel a chrániče boli na svete. Všetci sme vyzerali ako Rambo, ale image vtedy nebol dôležitý. Brankár v začiatkoch nemal chránič na tvár, neskôr nás napadlo, že by v tomto prípade dobre

poslúžil ochranný kryt na brúsenie. Kryt ochránil tvár, ale keď brankár dýchol, tak sa zahmlil, že nevidel ani na pol metra, nieto ešte letiaci puk. Žiadne termo oblečenie nebolo, tak sme ženám silonky pokradli, aj tie trochu zohriali. Nohy sme mali ako baletky, len chlpy trčali navyše... (a zasa ten Karolov nákazlivý smiech). Každý sme mali nejakú zodpovednosť, ja som brúsil korčule a zodpovedal som za kľúč od šatní a električky.

- Ako sa vám technicky darilo na zápasoch?

Výborne. Hlavne, ak sme správne pochopili dátum a čas zápasu. Pamätám si, išli sme na prvý zápas ako sme mali hokejový výstroj. Hrali sme v Ružomberku s Kňažou. Trénera robil Paľo Trabalka, zavčasu ráno sme stáli zoradení, veď o 6:00 sme mali už hrať, s výstrojom sme naskákali do áut, ženy nás vyprevádzali ako kedysi regrútov. Celá dedina hore nohami. Prídeme do Kňažej - a tam, že o šiestej, hej, ale večer!!! Taká hanba, hybaj ho nazad (aspoň sme omšu v kostole stihli) a večer zasa na zápas. Ale ten náš hokej nebol len o samotnej hre a technike. Jasné, že sme chceli hrať dobre technicky, chceli sme vyhrávať, ale celé to stálo hlavne na kamarátsve, na nejakých spoločných zážitkoch, dobrej nálade a humore..., ten bol dôležitý.

- hovoríš humor, tak povedz, čo máš zapamätané z tejto oblasti?

Jó, do fúrika by bolo, len neviem, či môžem všetko... A niekedy to ani nebolo na zasmiatie, skôr na zaplakanie, ale s odstupom času každá naša hokejová tragédia zružovala. Veď keď si predstavím ako sa kaplán Mišo Štang pri nás pristavil, neviem či sa smiať, či plakať. To bolo tiež jedno z tých bojových popoludní na ľade. Bolo práve pred Vianocami a kaplán Miško Štang sa vybral pomáhať na spoločnú svätú spoveď do Bobrova. Videl, že sme na ľade, tak sa pristavil, že nás pozdraví. Doberali sme ho, že či aj nás nevyspovedá a on hneď so srandou: veď p o k ľ a k n i t e k mantinelom, budeme hotoví raz-dva. Zasmiali sme sa, ale hneď sme ho aj pozvali, že nech

aspoň na chvíľu zahrá s nami. Nedal sa dva razy núkať. Ešte sa na ľade ani nezohrial, keď tu strela a prásk! Priamo Miškovi do tváre a..., a dva zuby boli fuč. Už si nepamätám, či v ten deň stihol spovedať a či mu niekto bez tých zubov rozumel. A takto podobne aj Paľo Žuffa. Len čo nastúpil na ľad, ešte sa poriadne ani nerozkorčuľoval a pukom dostal rovno do hlavy. Poriadna trzná rana nad okom, krv sa liala, ale on nie a nie zošit'. Veď najprv treba dohrať zápas. Tak zavolali zdravotníčku Kat'u Kasanovú (Ferkovu), tá ranu ošetrila, zápas dohral a až potom sa už opuchnutá rana išla zošívat'. Jednoducho hokejom sme žili...

- stihli ste okrem toho hokeja vo voľnom čase aj niečo iné?

Akože?! Všetko sme stihli. Veď sa domy stavali, tiež sme do roboty chodili ako teraz mladí, deti boli malé, (Karol sa po chvíli ticha opraví - tie mali na starosti manželky). V rámci hokejového a ľadového zápalu sme robili množstvo iných vecí. Veď sa organizovali turnaje, to bola hotová zábava a kultúra v jednom! Chodili pozerat' aj z okolitých dedín. Na jeseň sme zbierali šípky, jarabinu popri ceste, víno sme kvasili, len aby bolo čo na ľade ponúknuť. Bolo síce horké, ale najprv sme si čaju s rumom popili a potom bolo aj to víno konzumovateľné.

- teraz je to kus iné. Často sa stane, že sa vyhlási brigáda na vyčistenie ľadovej plochy a nemá kto... Niekedy je to do plaču.

Veď to! Deti by aj korčuľovali, aj hokej zahrli, aj by si odhrnuli a upravili plochu, ale nemá im to kto ukázať, nemá ich kto potiahnuť. Každý tvrdí, nemám čas, nemôžem, moje deti tam nehrajú. Aj teraz by sa stihlo, len treba chcieť. Keby nebolo pár zanie-tencov, už by sa na ihrisku nekorčuľovalo. To nie je

foto: partia hokejových nadšencov

len o službe. To je o tej partii. Aj decká sa naučia najprv nejakej službe, potom zábave. Po starosvetsky povedané: „Najprv práca, potom zábava“. Teraz to platí tak, že ty mi priprav, ja sa potom zabavím. Veď by som ich do... (nemôžeme uverejniť), a tentoraz sa Karol nesmeje, len rukou sklamané mávne. My sme mali také pravidlo, že k základnej výbave hokejistu patrí lopata, až potom hokejka. Bolo by dobre, ak by to na dedine opäť platilo aj dnes. Bolo by brigádnikov a odhrňáčov do voza... A decká aj dospelí by možno menej sedeli pri seriáloch o ničom.

Na záver - asi každý, kto to zažil, povzdychne: „Boli časy, boli, ale sa minuli...“ (i.h.)

OBEDY ZADARMO URČITE NEBUDÚ ZADARMO

Starostovia Bielej Oravy poukazujú na to, že príspevok štátu postačí len na suroviny na prípravu obeda. Skutočné náklady sú minimálne dvojnásobné. Kto ich zaplatí?

BIELA ORAVA. Združenie miest a obcí Bielej Oravy (ZMOBO) tvorí Námestovo a 23 dedín okresu Námestovo. Samosprávy ukázali čísla, týkajúce sa obedov. Potvrdzujú predpoklady, že nič nie je zadarmo.

Treba milióny eur.

V súčasnosti školské jedálne Bielej Oravy využíva 3297 stravníkov. Ak by boli obedy od septembra zadarmo, počet by sa zvýšil o 4216 na 7513, čo je viac ako sto percent.

Vyhláška ministerstva školstva odporúča jednu kuchárku na 50 stravníkov. Obce odhadli, že by im bolo treba 73 nových vyučených kuchárov. Takmer všetky majú nízku kapacitu kuchýň a jedální. Podľa výpočtov samospráv by investičné náklady na ich vybudovanie dosiahli 3,75 milióna eur. Do nových kuchýň a jedální treba technické vybavenie, stálo by 657-tisíc eur. To sú jednorazové výdavky, no dôležité sú aj prevádzkové náklady, ktoré tvoria hlavne mzdy, odvody, energie. V súčasnosti

dosahujú 1,7 milióna eur ročne, pri obedoch zadarmo by sa vyšplhali na približne tri milióny eur. Pri spočítaní týchto súm sa dostaneme na číslo 4,7 milióna eur, ktoré samosprávy Bielej Oravy potrebujú na to, aby v septembri mohli začať dávať obedy zadarmo.

„To sú šialené čísla a pochybujem, že tí, ktorí tak tvrdohlavu presadzujú nezmyselné obedy zadarmo, s nimi počítali,“ hovorí starosta Mútneho Marián Murín. Vyššie uvedené čísla podporil údajmi z domácej kuchyne. V súčasnosti sa v tamojšej školskej jedálni stravuje 99 detí, využívajú 38 stoličiek. Keby mali variť pre všetkých školákov, do jedálne by pribudlo ďalších 272 detí, čo je takmer trojnásobok, počet by sa zvýšil na 371. „Kde budú jest?“ pýta sa starosta. „Už teraz niekedy čakajú, kým sa uvoľní miesto.“ Starosta vypočítal rozšírenie jedálne na 120 stoličiek na približne 350-tisíc eur. Pribudne trojnásobne viac stravníkov.

Ešte horšie je na tom Rabča. Školu navštevuje 635 žiakov, jedáleň len 145. Od septembra sa v jedálni má stravovať o 490 žiakov viac, čo je takmer 3,5 násobne viac. V jedálni majú 90 stoličiek.

„Projektant mi vypočítal, že len vybavenie novej kuchyne s kapacitou 250 stravníkov teraz stojí tristitisíc eur,“ hovorí starosta Július Piták. „K tomu treba ďalšie státisíce na rozšírenie budovy. Minuli by sme investičný rozpočet obce na päť rokov dopredu.“ V Rabči uvažujú, že jedáleň rozšíria na úkor spálne v materskej škole. Deti by spávali v herni. A to od septembra pribudnú v škôlke dve triedy so 40 deťmi, čo sú ďalší stravníci. „Asi budeme musieť zaviesť vydávanie obedov pre školákov na smeny.“

V školskej jedálni Babína sa stravuje 94 žiakov, pribudnúť má 224 ďalších. Tam mali št'astie, lebo práve rozšírili materskú školu aj s jedálňou, majú 70 stoličiek. „Ale musíme zvýšiť výkon kuchyne dvojnásobne a to dokážeme len novým moderným vybavením,“ povedal starosta Martin Matys. Upozornil aj na ďalšie náklady. „Miníme viac elektriny a vody. Jedáleň a kuchyňa nemáme napojenú na kanalizáciu, využívame septik. Museli by sme ho vyvážať oveľa častejšie.“ Nedá sa to stihnúť.

Osobitnou kapitolou sú kuchárky. V Oravskej Jasenici sa počet detí zvýši zo 123 na 204. „Potrebujeme ďalšiu kuchárku,“ povedal starosta Karol Graňák. „Choďte na úrad práce, koľko ich tam je nahlásených. Budeme si krahnúť kuchárky navzájom a zo súkromnej sféry. Ale to niečo stojí. Aby som ju získal, musím jej dať vyšší plat. Aj súčasný návrh na šesťstoeurovú minimálnu mzdu potiahne platy kuchárov nahor.“

Štát ponúka rekvalifikáciu nezamestnaných. „Chcú rodičia, aby ich deťom varili rekvalifikovaní dlhodobozamestnaní?“ pýta sa Graňák. „Musíme sa správať zodpovedne, aby sme navarili dobré a kvalitné obedy. Ak budú zlé, vznikne halda odpadu, za ktorý budeme platiť.“

V Oravskej Jasenici majú jedáleň na poschodí. Okolo sú triedy a chodby. „Kde ju mám rozšíriť? Potrebujeme úplne novú a tá stojí okolo 350-tisíc eur. Zauverujem dedinu na roky.“

Marián Murín zdôraznil, že obce, ktoré chcú stavať kuchyne a jedálne to určite do septembra nestihnú. „V marci budeme mať štúdiu, potom to schváli obecné zastupiteľstvo. V apríli začne pracovať projektant, bude mu to trvať dva mesiace. Približne rovnaký čas potrvá stavebné konanie. Potom nasleduje verejné obstarávanie a sme v zime, kedy sa u nás stavať nedá.“ Práce začnú na jar a jedáleň možno otvorí v septembri školského roku 2019/20. „No to by sa museli riadne obracať, aby to stihli,“ povedal starosta Babína, ktorý má čerstvé skúsenosti so škôlkou. Začali v roku 2016, užívajú ju pár týždňov. Rodičia budú aj tak platiť.

Starostovia pridali ďalšie čísla. V Oravskej Jasenici minulý rok stálo stravovanie žiakov celkovo 42-tisíc eur. Obec doplácala z vlastného rozpočtu 11 tisíc eur. „Po novom nás to bude štáť 64-tisíc eur, doplacať budeme až 27-tisíc eur, lebo štát dá len to, čo doteraz platil rodič, teda 1,20 eura. Ale náklady na obedy sú približne 2,30 eura.“

V Babíne zaplatili za stravovanie 132-tisíc, bude im treba až 210-tisíc eur. „Keď som to prepočítal, tak každý občan Babína na takzvané obedy zadarmo prispeje 58 eurami,“ vypočítava Martin Matys.

„Obedy zadarmo určite nebola požiadavka verejnosti,“ hovorí Karol Graňák. „Ľudia žiadajú kvalitnejšie zdravotníctvo, cesty, učebné pomôcky v školstve, ale nie obedy zadarmo.“

Starostovia sa zhodujú na tom, že najlepšie by bolo aby peniaze od štátu na obedy putovali priamo rodičom vo forme zvýšených rodinných prídavkov. Tvrdia, že pri tejto situácii v žiadnom prípade nemožno hovoriť o obedoch zadarmo. Určite im poriadne načrú do rozpočtov, čo sa prejaví na radikálnom znížení investícií v iných oblastiach. Už teraz rozmýšľajú nad tým, že rodičia budú na obedy prispievať. Koľko to bude, rozhodnú obecní poslanci. (Martin Pavelek)

PROTESTNÁ AKCIA R3

Určite ste si viacerí všimli alebo zaregistrovali problémy pri výstavbe rýchlostnej cesty R3. Akosi zamrzla výstavba aj napriek tomu, že je zaradená do programového vyhlásenia vlády. Všetky oravské obce protestujú. Aj obec Vavrečka sa zapojila do protestnej akcie proti posúvaniu termínov prípravy a výstavby oravského úseku R3. Pripravili sme pohľadnice, ktoré poputujú do vašich poštových schránok. Stačí pozrieť, prečítať, ak súhlasíte

podpísať a odovzdať na Obecnom úrade. Nápad a iniciatíva skrsla v kancelárii poslanca Igora Jančulíka - poslať odkazy nespokojných občanov jednotlivých obcí Oravy v súvislosti s nepokračujúcou výstavbou R3 a kolabujúcou dopravou v niektorých obciach oravského regiónu. Mnohí si poviete – „A čo my s tým? Nie sme Sedliacka Dubová ani Nižná...“, ale opak je pravdou – je veľmi dôležité, aby sa do protestu zapojilo čo najviac oravských obcí a miest a aj takých, cez kataster ktorých R3 priamo nepovedie. Rýchlostná cesta R3 je cesta regionálneho významu, má slúžiť na medzi-regionálny, dokonca medzinárodný tranzit. Preto sa jej absencia dotýka celého regiónu Oravy. Aj tých vzdialenejších obcí, hoci sa to na prvý pohľad nemusí zdať. Nadmerná nákladná i osobná doprava sa totiž presúva na príľahlé cesty nižších kategórií a poškodzuje a zaplňa najmä cesty I. triedy. Niektorí obyvatelia Oravy však poukazujú na to, že treba radšej blokovať cesty, lebo pohľadnice sú málo účinné, nikto ich nebude čítať a poputujú do ministerského a premiérskeho koša. To je možné, ale takto vyjadrený protest bude trvať oveľa dlhšie, pritiahne pozornosť médií a premiér s ministrom sa k tomu, či už budú chcieť alebo nie, musia vyjadriť. Inak by odignorovali názor tisícok ľudí. Na rozdiel od blokády cesty, ktorá trvá iba jeden deň. Zber pohľadníc je naplánovaný približne na 2 mesiace. Blokády len poštvú ľudí, ktorí už aj tak trpia zlou dopravou. Médiá na to už na druhý deň zabudnú, ako na ďalšiu blokádu v poradí. Rovnako tak aj minister. Pohľadnice budú pripomínať R3 oveľa dlhšie.

Orava je nás všetkých – tak jej pomôžme.

POPLATKY ZA HROBOVÉ MIESTA

Obec Vavrečka ako zriaďovateľ a prevádzkovateľ pohrebiska a Domu smútku má právo na zrušenie hrobového miesta, na ktoré nebola uzavretá nájomná zmluva a nebolo zaplatené nájomné. Vyzývame preto občanov, ktorí majú na cintoríne hroby príbuzných a ešte nemajú uzavretú zmluvu o prenájme na tieto hrobové miesta, aby prišli na Obecný úrad za účelom uzavretia zmluvy.

Nájomné zmluvy sa uzatvárajú na 10 rokov, poplatok je:

- jednohrob 3,30 eur / 10 rokov
- dvojhrob 6,60 eur / 10 rokov
- trojhrob 9,90 eur / 10 rokov

SPOMIENKA NA PAVLA

**„Budeme vyvolaní po mene a bude nás tam veľa.
poodkladáme krídla zlomené ku nohám Stvoriteľa.
A každý mu musí predložiť to svoje sólo...“**

-takto sa prihovoral smútočnému zhromaždeniu v Kultúrnom dome starosta Peter Kružel.

S pocitom hlbokého smútku sme sa zhromaždili, aby sme vzdali poslednú úctu a vďaka človeku, ktorý takmer celý život slúžil, pomáhal, radil a budoval pre iných.

V živote človeka sú chvíle, o ktorých vieme, že prídu a predsa nás ich príchod prekvapí. Preto sa nás bolestne dotkla správa o Pavlovom odchode spomedzi nás. V živote sa nestáľoval na choroby, na ťažkosti. Jednoducho chorobu mal vo svojom živote odsunutú na poslednú koľaj. Vždy vládol, vždy ochotný pomohol pri čomkoľvek, vždy bol tam, kde sa budovalo. Keď ho nakoniec choroba navštívila, chlapsky sa s ňou pasoval. Tak ako so všetkým v živote. Ale, ...nedalo sa. Asi prvý raz v živote sa Pavlovi nepodarilo zvládnuť situáciu.

Pavol Holmík sa narodil 7.4.1947 vo Vavrečke, otcovi Jánovi a matke Elene Holmíkovej /rod. Hrkľovej/ vo Vavrečke, ktorá zostala celý život jeho najväčšou srdcovou záležitosťou.

Ako mládenec vyštudoval strednú strojárenskú priemyslovku, roky pracoval v ZVT, v roku 1980 bol zvolený za predsedu MNV. Neskôr mu ešte viackrát občania prejavili dôveru a zvolili ho za starostu obce - 30 rokov starostovania, túto funkciu

vykonával až do roku 2010, kedy odišiel na dôchodok. Počas svojho pôsobenia vždy slúžil a pracoval pre obec a jej občanov, politická situácia nemala na jeho názor a robotu vplyv. Vždy sa riadil zdravým sedliackym rozumom a ochotou slúžiť ľuďom. Počas jeho pôsobenia obec prosperovala a rozrástla sa o dôležité verejné budovy. Dom smútku, Kultúrny dom, prestavala sa materská škola, vybudovali sa multifunkčné ihriská a športová hala, amfiteáter. Budovali sa cesty, vodovod, elektrické siete, aby sa obyvatelia mohli sťahovať do nových domov. A nielen to. Mal rád kultúru, hudbu, divadlo, preto v obci organizoval rôzne spoločenské akcie, ktoré ľudí zbližovali – Vavrečské slávnosti na sv. Annu, Predvianočné posedenie s dôchodcami, Mikuláš pre deti, výlet pre dôchodcov... Nesmierne miloval šport, hlavne futbal. Vždy pomáhal pri organizácii a riešení problémov. Vždy hovorieval : „ nesmieš sa s človekom rozísť v hneve, musíš si podať ruku, aby sa problém riešil...“ Pavol bol aj zakladateľom cezhraničnej spolupráce s Poľskom.

V osemdesiatych rokoch to bol Oswiencim a v roku 2004 Lekawica. Vďaka tomu sa podarilo získať financie z EU na viaceré projekty. Pri jednom rozhovore nedávno dostal otázku, či niečo v živote ľutuje, či by niečo pri pohľade späť zmenil, a on s úsmevom odpovedal : „Nie, nič by som nemenil, človeka život okrese a ak chce, tak sa veľa naučí, najdôležitejšie v živote je mať rád ľudí, to je podstatné.“ A to bola jeho základná črta, ľudí mal rád, vždy nezištne pomohol a poradil, nech to bol ktokoľvek. Nesmierne miloval svoju rodinu. Bola pre neho všetkým.

Aj pri tejto príležitosti sa im chcem poďakovať za príkladnú starostlivosť oňho počas choroby. Vrátili ste mu lásku, ktorú vám váš otec, manžel, brat a dedko počas života dal. Nech vám je vo vašom smútku povzbudením vedomie, že tu zanechal hlbokú pečať svojej práce, ktorá ho bude pripomínať nám všetkým.

VAVREČSKÝ CHRÁMOVÝ ZBOR MÁ PRVÉ DIEŤA

Áno, je to tak. A veľmi vydarené, pokojné a milé dieťa! Vavrečský chrámový zbor určite žiadnemu vavrečanovi netreba predstavovať. Pravidelne skrášľujú každú väčšiu slávnosť svojím spevom (samozrejme aj vizážou). Šíria dobrú náladu a dobrú muziku s obsahom. Ich prítomnosť každú akciu skvalitní na triedu AAA+. Aj vďaka nim boli primície Davida Sklarčíka nezabudnuteľné. Práve vtedy skrsla v hlave ich šéfky Alžbety Kasanovej Hurákovovej myšlienka „veď skúsme vydať CD“! Skúšali, spievali, vymýšľali a hrali. Na skúškach, domácich koncertoch, až sa rozhodli. CD sa nahrávalo v štúdiu M. Geburu v Námestove. Nahrávalo sa takmer týždeň a zúčastnilo sa ho takmer 50 ľudí. Sponzorsky prispeli Peter Sklarčík, Šimon Hurák a Obecný úrad. Prvé CD krstil práve David (kedysi dávnejšie aj on prispel svojím hlasovým fondom), takže by mal byť zodpovedným krstným otcom. CD si každý záujemca mohol zobrať na vianočnom koncerte v Kostole sv. Anny. Ak ho niekto z vavrečanov nemá, stačí, keď príde na Obecný úrad, tu mu zaspievajú... A teraz vážne - kto má záujem, CD sú uložené na OcÚ, stačí povedať, sú zdarma. (i.h.)

ZVESTUJEME DOBRÚ NOVINU...

Vianoce, krásny čas... Hoci sú už dávno za nami a všetci prežívame obdobie pôstu a tešíme sa na Veľkú Noc, predsa sa k nim ešte vrátim.

Už niekoľko rokov sa naša dedina zúčastňuje celoslovenského projektu „Dobrá novina“. Viackrát sme už o tomto skvelom projekte písali aj vo Vavrečníku. Aj tieto Vianoce naši malí koledníci svojím spevom a básničkami spríjemnili a umocnili sviatočnú atmosféru v našich domácnostiach. Do projektu sa zapojilo 30 detí úrienec, vašich detí a vnúčatiek, ktoré sprevádzalo 11 animátorov. A tak sa 26. decembra 2018 celou dedinou niesol zvuk ich zvončekov, ktorý každému ohlasoval Dobrú novinu. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí koledníkov prijali a prispeli do pokladničiek finančným

darom. Aj vďaka Vašej štedrosti sa podporia projekty v Etiópii, Ugande, Keni, Tanzánii a Južnom Sudáne (konkrétne projekty sú vyvesené na nástenke v kostole, kde si ich môžete pozrieť).

V y z b i e r a l i s m e **1533,40 €** a už sa tešíme na 25. ročník Dobrej noviny s nádejou, že sa opäť otvorí Vaše štedré srdce.

Ďakujeme za prijatie. A aby sme nezabudli - deti ďakujú za ovocie a sladkosti, ktorými ste ich odmenili... (z.b.)

VO VAVREČKE SA BÁBKOVALO

Vianočné obdobie je také rozprávkové, čarovné, Ježiškové, tak sme sa rozhodli, že všetkým vavrečským deťom, ale aj dospelým, ktorí milujú čaro rozprávok, prinesieme 27. decembra ešte jeden vianočný darček - bábkové divadlo z Nitry s rozprávkou Herkules, alebo Dobytie pekla. Krásne bábkové, vyrobené na začiatku minulého storočia - tradiční hrôzostrašní čerti, nežná princezná, tatko kráľ, veselý šašo...

Detváky, ktoré boli, jednoducho očarili. Veľkým bonusom bolo, že všetky tie bábkové si deti mohli pozrieť zblízka, chytiť, pohladkať, jednoducho priamy kontakt je na nezaplatenie. Určite si ho budú pamätat' dlho-predlho. Deti sa veľmi tešili, ocenili jednoduchý príbeh a krásnu, výtvarnú stránku bábok. Škoda len, že rodičia neocenili. Stačilo zobrať svoje dieťa

za ruku a priviesť ho do Kultúrneho domu. Tiež by boli spoločne videli a zažili...

A mimochodom, všetky účinkujúce bábkové aj so scénou sú pre kultúrnu a výtvarnú hodnotu zaradené do ochrany UNESCO.

(i.h.)

Spoločenská kronika

Blahoželáme:

„V pokojnom, tichom živí prúde, ďalší rad rokov nech Vám rastie a každý deň nech sviatkom bude, prinesie radosť, lásku, Božie požehnanie.“

70 rokov

Marta Brindžáková	Ján Bronerský
Elena Holmíková	Agneša Hrkľová
Ján Krivda	Oľga Orszagová
Ing. Vladimír Seč	

75 rokov

Elena Bombeková	Štefan Dendis
Eduard Grebáč	

80 rokov

Elena Krivdová	Viktória Košťálová

85 rokov

Jozef Florek	Anna Žuffová

90 rokov

Ľudmila Harkabuzíková	
Agneša Soľavová	Žofia Il'ková

Narodili sa

Marek Hrkeľ Filip Holmík
Adrián Ratičák Mária Madleňáková
Juraj Voška

Zosobášili sa

MUDr. Simona Kasanová a Ing. Lukáš Čajka
Matúš Fabian a Bc. Erika Gombalová

Opustili nás

Justína Matějová Albína Pepuchová
Pavol Holmík

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

ZA VÝHRU Z PROJEKTU „PRÍBEH HUDBY“ DO SLOVENSKÉHO ROZHLASU V BRATISLAVE

SUPER, PODARILO SA NÁM VYHRAŤ!

V silnej konkurencii poslaných videí a fotografií z viac ako 30 škôl naša škola zvíťazila. Získala 100 vstupeniek a finančný príspevok na dopravu v hodnote 300 €. Je až neuveriteľné, že naše školské video zo sledovania koncertu oslovilo členov Bratislavského chlapčenského zboru i celý tím projektu, ktorí za našu školu hlasovali. Vďaka tejto výhre sa žiaci zúčastnia koncertu Príbeh hudby II - O nesmrteľnosti, ktorý sa bude konať dňa 22. novembra 2019 o 10.30 vo Veľkom koncertnom štúdiu Slovenského rozhlasu v Bratislave. Z víťazstva sa tešíme. Veľmi pekne ďakujeme.

Video z marcového vyhodnotenia súťaže si môžete pozrieť na stránke našej školy.

Bratislavský chlapčenský zbor v spolupráci so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu pripravil pre základné školy prvý online koncert so vzrušujúcim príbehom hudby. Na ploche 50-tich minút sa deti v príbehoch dozvedeli, aká hudba sa hrala v praveku, ako znie 40-hlasný spev, alebo aj akou hudbou najlepšie vyjadriť lásku. Koncert na viac ako 300 školách z celého Slovenska sledovalo okolo 40 000 žiakov. Projekt sa uskutočnil s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Do projektu sa zapojila aj naša škola. Koncert dňa 26.10.2018 sledovalo

na interaktívnej tabuli 88 žiakov. Deti sa spolu s pani učiteľkami krásne zladili a slávnostné obliekli, aby sa cítili ako na ozajstnom koncerte. Všetko sa vydarilo. Koncert žiakov hravou formou previedol dejinami hudby od praveku po hudbu 21. storočia. Vďaka podpore RTVS bol koncert vysielaný v priamom prenose cez internet pre základné školy na celom Slovensku. Počas živého vysielania zaznela hudba v podaní výnimočných interpretov, ktorých sprevádzal Symfonický orchester slovenského rozhlasu. Tvorí ho hudobníci, ktorí sú špičkou vo svojom odbore a ktorých poznajú poslucháči na celom svete. Nielen vďaka množstvu koncertných ciest, ale aj vďaka nahrávkam, ktoré svet doslova obleteli. Orchester má už takmer 90 rokov a je tak najstarším profesionálnym orchestrom na Slovensku. Napríklad hudbu k filmu „Láska na vlásku“ nahral práve Symfonický orchester Slovenského rozhlasu. Bratislavský chlapčenský zbor patrí k najlepším chlapčenským zborom na svete. Výnimočné teleso, ktoré existuje už 36 rokov a za ten čas ho počuli poslucháči takmer na celom svete. Amerika, Japonsko, Rusko, Taiwan a skoro celá Európa fandi Bratislavskému chlapčenskému zboru pod vedením laureátky Krištáľového krídla, Magdalény Rovňákovéj a Gabriela Rovňáka ml.. Chlapci vyhrali medzinárodné súťaže, spievali vo Viedenskej štátnej opere, tleskala im anglická kráľovná, či sám pápež. Dnes ich možno počuť na koncertoch Slovenskej filharmónie i v predstaveniach Slovenského národného divadla. Na online koncerte žiaci videli päťdesiat týchto šikovných chlapcov od 7 do 27 rokov. Pán Gabriel Rovňák ml., ktorý je zbormajster Bratislavského chlapčenského zboru a dirigoval koncerty so symfonickými orchestrami doma a v zahraničí, žiakov koncertom „Príbeh hudby“ previedol ako dirigent a moderátor.

Sme radi, že naša škola sa stala súčasťou tohto výnimočného projektu, cez ktorý sa deti učia vnímať krásu vážnej hudby. Už teraz sa tešíme na nezabudnuteľný výlet do Bratislavy a koncert Príbeh hudby II, ktorého súčasťou budú aj naši žiaci.

(D. Serdelová)

S TECHNIKOU SA HRÁME

V každom dieťati je ukrytý talent, stačí ho len odhaliť, podporiť a viesť s ním pracovať. Preto sa v škole naďalej zapájame do rôznych súťaží i projektov. Snažíme sa, aby sme čo najviac rozvíjali osobnosť každého žiaka po všetkých stránkach. V septembri 2018 sa naša škola prihlásila do projektu na podporu technického vzdelávania na 1. stupni základných škôl - „Technika hrou od základných škôl“, ktorého garantom je Nadácia Volkswagen Slovakia. Základným zámerom projektu je rozvoj špecifického spôsobu premýšľania, ktorý je typický pre techniku a technológie. Súvisiacou praktickou činnosťou sa zároveň podporuje

rozvoj manuálnych a výskumných zručností. Našej škole bolo poskytnuté akreditované vzdelávanie, metodika spolu s pracovnými listami, pomôcky na realizáciu aktivít i finančné prostriedky v sume 100€ na spotrebný materiál. Z tohto projektu získala škola jedinečný súbor technických pomôcok na výučbu prírodovedy, prvouky a pracovného vyučovania. Práca s ozubenými kolesami, magnetmi, či ďalšími zaujímavými pomôckami deti veľmi bavila. Takto inovovaný prístup k technickému vzdelávaniu je pre deti skutočným zážitkovým učením, pretože sa učia, hoci samy o tom nevedia.

Ktovie, možno už dnes sedia v školských laviciach budúci odborníci, ktorí raz zabezpečia samotné napredovanie technického vývoja a výroby.

(D. Serdelová)

ŠKD ČARUJE S PAPIEROM

V školskom klube spojili žiaci a pani vychovávateľky hlavy dokopy a vymysleli súťaž o najoriginálnejší mobil z papiera. Deti prekvapili svojou tvorivosťou, zručnosťou, nápadmi a vznikli zaujímavé, originálne modely. Do súťaže bolo prihlásených 26 návrhov. Deti hlasovali za najkrajší výtvar, ktorý sa im páčil tak, že vhodili lístok do hlasovacieho boxu. Prví traja boli ocenení, ostatní dostali sladkú odmenu.

Deti z 1. oddelenia ŠKD pod vedením svojich kapitánov Jakuba Kačenu a Olivera Pepuchu vyčarovali DRAKOSAURUSA, ktorý sa im naozaj vydaril.

V druhom oddelení deti pri tvorení z papiera naplno využili svoju fantáziu aj v súťaži Môj vynález. Vzniklo tak pero, čo samo píše, taška, do ktorej sa zmestí úplne všetko, lietajúce topánky, dom chrliaci oheň či lietajúca taška. Deti boli kreatívne a keby ich vynálezy skutočne fungovali, určite by nám

uľahčili život.

Deti zo školského klubu veľmi radi súťažia. Zapájajú sa aj do celoslovenských súťaží.

Veľký olympijský kvíz je celoslovenská súťaž o športe pre žiakov základných škôl. Každý mesiac sa aj žiaci z našej školy pustia do vyhľadávania informácií a vyplňania zložitých faktov z oblasti športu. Spomedzi všetkých sa podarilo uspieť našej (ešte len) prváčke Ellke Kurtulíkovej. Už sme zvedaví, kto dostane ocenenie v ďalších mesiacoch.

V našej škole sme nielen šikovní a múdri, ale správame sa ekologicky, využívame odpadový materiál a chránime našu Zem.

(M. Hrkeľová)

SNEH NÁM NEVADÍ...

Vo štvrtok, 17.1., zachvátila našu školu skutočná Snehuliakománia. V tento deň sa tu konal prvý ročník snežnej súťaže v stavaní snehuliakov. Súťažnou výbavou každého účastníka bola dobrá nálada, teplé oblečenie a „snehuliacke doplnky.“ Súťažné družstvá tvorili rodinné tímy v rôznom generačnom zložení. Najmladší súťažiaci staviteľ mal dva roky a najstarší sedemdesiatšesť rokov. Tento pán, Alojz Poláčik, sa zároveň postaral o najvyšší výtvar, v ktorom sa deti mohli aj odfotiť. Milý pán je vzorom pre všetky vekové kategórie. Svojím veselým prístupom a pozitívnou energiou nabil všetkých prítomných. Rodičia, starí rodičia a ostatní rodinní príslušníci sa s deťmi aspoň nachvíľu vrátili do detských čias. Slnečné poobedie aktívne strávili spolu na čerstvom vzduchu. Na školskom dvore vládla ojazdná spoločná zábava ako za dávnych čias. Mobily a počítače nahradil obyčajný

sneh. Každý výtvar sa stal umeleckým dielom, ktoré bude zdobiť školskú záhradu až do roztopenia. V „záhradnej galérii“ tak vznikla krajina Snehuliakovo, kde môžete obdivovať Kúzelnú opatrovateľku, Sváka Ragana, Lyžiara, Kuchárku, Stopárov na severný pól, Snehuliaka všetkých tvárí i Snehuliaka hore nohami, rodinu slimákov, kráľovskú rodinu, zajka, koníka, psa i vianočného anjela. Do súťaže sa zaregistrovalo až 24 rodinných tímov, ktoré tvorilo deväťdesiatdeväť účastníkov. Tím Mrkvoland tvorilo vďaka šikovnému súťažiacemu z 2.A až šesť najbližších príbuzných – starí rodičia, babka, teta, vnuk, mama. Porota mala veľmi ťažkú úlohu vybrať z vytvorených diel to najoriginálnejšie, najzábavnejšie a najvýnimočnejšie. Okrem spomínaných, udelila ešte dve ceny poroty za unikátne diela. Každý účastník získal Certifikát účasti v Snehuliakománii. O zábavu, pitný režim a občerstvenie bolo postarané. Škola má šikovné pani kuchárky. Školská „snehuliacka“ galéria bola otvorená denne nonstop, až do roztopenia. Ak ste hľadali inšpiráciu pre svojho snehuliaka a boli ste sa v našej škole pozrieť, určite ste sa presvedčili, že spomínaná akcia sa naozaj vydarila. Snehuliakománia sa páčila aj redaktorky z televízie JOJ pani Eliške Prečovej, ktorá našu snehuliacku súťaž spropagovala vo večernom spravodajstve televízie JOJ. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník a dúfame, že sa naša snehuliacka rodina ešte viac rozrastie. Dosnehuliakova!

(D.Serdelová)

POĎAKOVANIE ZA TRIEDENIE ODPADU

Milí rodičia,

veľmi pekne ďakujeme, že nám pomáhate, aby Vaše deti a naši žiaci mysleli ekologicky. Ďakujeme, že ich podporujete v ich úsilí a v aktívnej účasti na všetkých zberoch, ktoré organizujeme. Deti usilovne separujú odpad, zbierajú papier, obaly z tetrapaku, plechovky, hliníkové obaly, plastové vrchnáky, železo, pomarančovú i citrónovú kôru. Teší nás, že spomínaných aktivít sa deti zúčastňujú s veľkým odhodlaním. Motivujeme ich aj našou školskou súťažou v jednotlivých zberoch, v ktorej vyhodnotíme najusilovnejších žiakov aj triedny kolektív. Na víťazov čakajú pekné odmeny. Súdržnosť kolektívu, húževnatosť žiakov a obrovská posila zo strany rodičov potvrdzujú, že víťazstvo patrí všetkým. Najcennejšou výhrou je život stromov za nazbieraný papier. Nielen v bájkach „dokážu malí robiť veľké činy“. Žiaci, ktorí sa do zberu zapojili, potvrdili, že svoje teoretické vedomosti Ako chrániť Zem dokážu v praxi naozaj použiť. Na záchranu jedného stromu je potrebné nazbierať až 125 kg papiera. Uvidíme, koľko stromov spoločne zachránime. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastňujú zberových akcií. Záleží nám na našich lesoch, prírode a budúcnosti. Naši žiaci sú živým dôkazom. (d.s.)

JE DÔLEŽITÉ POZNAŤ NAŠU MINULOSŤ

V našej škole pracujeme s pracovnými zošitmi Orava pre deti. Tieto zošity používajú štvrtáci na hodinách vlastivedy, čítania, ale aj na hodinách výtvarnej výchovy či pracovného vyučovania. Autorka pracovného zošita, pani Miroslava

Polohová Ivanová, nás navštívila a zúčastnila sa prezentačnej a vzdelávacej vyučovacej hodiny s cieľom oboznámenia sa so zošitom a s prvkami našej ľudovej kultúry. Žiakom priniesla časti ľudového kroja z Oravy, goralský klobúk, ženské čepce, ktoré ženy nosievali na slávnostné príležitosti, ale aj na všedné dni. Žiaci sa oboznámili a úžitkovou keramikou, v ktorej nosili v minulosti roľníci potravu na ťažkú celodennú prácu na poli. Žiakov zaujalo obyčajné krídlo z husi, ktoré naši predkovia používali na viacero účelov. Pekná bola aj prezentácia hudobných nástrojov z Oravy. Štvrtáci sa zoznámili s časťami gájd, ktoré nie sú typickým hudobným nástrojom v našej obci. Počúvali zvuky zvončekov, píšťal, ktoré zneli aj po našich chotároch v minulosti pri pasení kráv a oviec. Lektorka deti naučila niekoľko ľudových riekaniek a detských hier. Žiakov zaujalo aj rozprávanie o pltníctve a plátenníctve. Sme radi, že aj takýmto spôsobom vzbudzujeme u žiakov záujem o našu minulosť, aby aj deti, ktoré žijú v modernom technickom svete vedeli, že naši predkovia boli šikovní remeselníci, hudobníci, ktorí veľa cestovali po Európe. Preto si ich vážime a snažíme sa zachovávať aspoň niektoré z tradícií, ktoré nám tu zanechali. (a.v.)

KNIŽNÍ DETEKTÍVI

„Čím budem v mesiaci MAREC?“ Povieť si: „Hm..., čudná otázka.“ No pre žiakov našej školy určite nie, ony majú v tomto jasno! V marci sa každý žiak stane detektívom. Síce nie tým naozajstným, ktorý vyšetruje rôzne prípady, ale KNIŽNÝM DETEKTÍVOM, ktorý bude každý týždeň pátrať po správnych odpovediach na súťažné otázky týkajúce sa kníh, spisovateľov, ilustrátorov, ilustrácií... Na konci marca bude mať päť krásnych kníh nových majiteľov - výhercov. (a.m.)

MATERSKÁ ŠKOLA

HURÁ KINDERLAND !

-to bolo logo našej výtvarnej práce. Deti z predškolskej triedy sa zapojili do výtvarnej súťaže a 24 ručičiek nelenilo a pridalo sa k dielu a veru, že sa oplatilo, vyhrali sme 3 - hodinový vstup do Kinderlandu spojený s vystúpením Paci Pac. V doprovode rodičov a pani učiteľiek sme o 15,00 hod dorazili do Kinderlandu, kde sa deti vyšantili v guľíkovom bazéne, na toboganoch, trampolínach a šmýkačkách. Nakoniec

k nám prišla radostná 16-ta hodina, kedy k nám dorazila Paci Pac s vodníčkom Ferkom. Deti mali obrovskú radosť, ktorú vyjadrovali tancovaním a spievaním. Deti z Kinderlandu odchádzali plné zážitkov - bolo to super. Blahoželáme. (m.n.)

PYŽAMOVÁ PÁRTY

Čo sa to len deje v tej Vavrečskej škôlke? Dnešné ráno je akési iné, akési zvláštne. No toto? Všetky naše deti sa hrajú v pyžamkách. Prečo? Ahááá! Už to mám!! Všetky dnes ich čaká PYŽAMOVÁ PÁRTY. Len čo sme spapali chutný chlebiček, celá škôlka sa roztancovala a rozspievala. Vypočuli sme si krásnu rozprávku a v hre Kľúč – kľúč sme precestovali celý svet. Zrazu sme sa zmenili na opičky, žirafy, medvede, zajčkov ba aj rybky. Napokon všetky deti pricestovali k občerstveniu. Ďakujeme rodičom, ktorí potešili maškrtné jazyčky našich detí sladkosťami. Prekrásne dopoludnie nemohlo končiť ináč, ako odmenou. Drobnú sladkosť a medailu si zaslúžili všetky deti. Už sa tešíme, čo nám naše pani učiteľky pripraví na budúce. (j.b.)

policajtom, či smetiariom. A keď sa opýtame dievčat, čím by chceli byť, odpoveď je jasná, každá chce byť lekárka, či pani učiteľka. Deti táto téma nesmierne bavila. A keďže sme ešte len malé špuntíky, tak sú nám najbližšie povolania, ktoré robia naši rodičia. Počas celého týždňa mali možnosť vyskúšať viacero povolání a aspoň na chvíľu sa mohli stať lekárkami, kuchárkami, policajtmi aj hasičmi. Najväčší zážitok mali najmä z toho, že si mohli vyskúšať nielen povolanie, ale aj oblečenie a náradie, ktoré pri práci používajú. A čím chcú byť, keď budú veľkí? No posúďte... (m.h.)

ČÍTAJTE S NAMI ROZPÁVKY

Deti milujú rozprávky a práve preto sú rozprávky v materskej škole prostriedkom, pomocou ktorého môžu deti objavovať svet, prekonávať prekážky, riešiť konflikty, ovládať svoje správanie, či hodnotiť dobro i zlo. Rozprávky nielen rady počúvajú, ale sa rady s nimi aj hrajú. Často si rozprávky dramatizujú, domýšľajú, či kreslia. Rady sa hrajú na rôzne rozprávkové postavy, čím podporujeme ich schopnosť hrať sa s vlastnou fantáziou, rozvíjame

foto: úžasná pyžamová párty

ČÍM BUDEM, KEĎ BUDEM VEĽKÝ?

Keď budem veľký, budem ako ocko alebo keď budem veľká, budem ako maminka. To je najčastejšia odpoveď na otázku: „Čím chceš byť, keď budeš veľký?“ V detstve hádam každý chlapec chcel byť

ich jazykové schopnosti a komunikáciu, ale aj empatiu a kooperáciu. Tak sa rozprávka stáva čarovným prútkom, vďaka ktorému sa dokážu nielen prejavovať, ale aj nachádzať riešenia aj vo vlastnom živote. Počas celého týždňa sme sa aj my snažili spolu s deťmi prežívať rôzne rozprávky, a to rôznym spôsobom. (m.h.)

NÁVŠTEVA PRVÁKOV V SKÔLKE

V mesiaci marec nás navštívili naši kamaráti z 1. triedy. Keďže je Marec - MESIAC KNIHY, školáci nás potešili divadielkom „O REPE“ a deti zo škôlky si tiež pripravili pre kamarátov prekvapenie a zahrli divadielko „POD HRÍBOM“. Neskôr sme sa spolu hrali, zabávali a žiaci mali možnosť zaspomínať si na chvíle, keď chodili do škôlky.

ZÁPIS DO ŠKÔLKY

Čas tak rýchlo letí a z vášho malého bábätka už vyrástol človečik, ktorý jednoducho potrebuje mať vo svojej blízkosti aj detský kolektív. Vstup dieťaťa do MŠ je prvým krokom do spoločnosti. Ten so sebou prináša mnoho zmien - rozmanitý denný režim, prítomnosť iných detí, učiteľky a pod. V škôlke každá hračka, každý kútik, či miesto, je všetkých. Každý môže „všetko“ a každý má právo na „všetko“ rovnakou mierou - i na pozornosť učiteľky.

Sú deti, ktoré si v novom prostredí zvykajú ľahšie. Tešia sa do materskej školy a veľmi ľahko nadväzujú kontakty s dospelými a deťmi v MŠ. Sú aj také deti, ktoré si len s ťažkosťami zvykajú na nové prostredie a vstup do materskej školy je pre ne nadmernou záťažou. Proces prispôbovania sa na nové prostredie je individuálny, je závislý na individuálnych osobitostiach každého dieťaťa. Presný recept nenájde, lebo prežívanie dieťaťa je individuálne. Budeme sa snažiť, aby vstup vášmu dieťaťu do materskej školy spoločne uľahčili. Tešíme sa.

Kolektív materskej školy. (b.r.)

ŠPORT

VIANOČNÝ
STOLNOTENISOVÝ TURNAJ

A nie jeden. Boli viaceré – pre všetkých stolnotenisových milovníkov. Na každom sa odovzdávali víťazné poháre, čiže sa hralo naplno.

Dievčenský turnaj bol zmiešaný, zlúčili sa vekové kategórie, čiže najmenšie dievčatá mali najväčšiu smolu, ale nevadí, hlavne mali odvahu a náladu...

Víťazný pohár si odniesla Andrea Bugarová, druhú priečku obsadila Sofia Hrubjaková a tretí pohár si odniesla Sára Olašáková.

Chlapci si rozdelili poháre nasledovne: 1.miesto Samuel Minárik, 2.miesto Ján Kubica, 3.miesto Martin Kurtulík.

Medzi dorastencami sa súťažné zápolenie skončilo takto: 1.miesto Dávid Adamec, 2.miesto Martin Buc, 3.miesto Pat'o Adamec.

Dospelácka kategória mužov bola rozdelená na skupinu A a skupinu B.

Chlapi sa výkonnostne zlepšujú z roka na rok, čiže urputné zápolenie sa predpokladalo. Rivalita bola v sále takmer na krájanie, ale niekedy musí byť aj tá šťastná konštelácia hracieho umenia, skúseností a samozrejme aj šťastia.

V skupine A si pohár za 1.miesto odniesol Pavol Šurinčík /stolnotenista z Rabče/, na 2. mieste sa umiestnil Filip Sklarčík a 3.miesto obsadil nestarnúci najstarší hráč Ján Bronerský.

V skupine B sa poháre rozdelili takto: 1.miesto Šimon Hurák st., 2.miesto Dušan Pluta a 3.miesto obsadil Viktor Čiernik.

Potešujúce je, že počet účastníkov turnaja každoročne rastie a práve preto Obecný úrad zakúpil nové stoly, aby boli podmienky. Tento rok bola ešte jedna novinka, organizátor turnaja Marián Kasan sa rozhodol zmeniť tradičnú kapustnicu na záver turnaja za bravčové rebierka. A urobil dobre. Pri nich a pri dobrom vínkú sa rivalita vyparila a zostala len priateľská atmosféra. A o tom to je. O priateľoch. A ešte o športe... (i.h.)

TURNAJE FUTBALOVEJ PRÍPRAVKY

foto: ocenení mladí stolní tenisti

Aj keď 18.1.2019 bola zima ako remeň, kopa snehu, mráz, no jednoducho človeka by nenapadlo, že futbal. Skôr všetci mysleli na snehové lopaty a poriadne kožuchy. Ale nie všetci rozmýšľajú rovnako. A práve o tom to je. Treba sa pripraviť dopredu – myslím ten futbal. Jar je tu čo nevidieť, a aby bola futbalovo úspešná sezóna, treba konať už v zime. A futbaloví prípravkári konali. Zúčastnili sa futbalového turnaja prípravkárov v Čadci – Rakovej. Najprv 14 chalanov na čele s trénerom Gabrielom Minárikom a ďalším dospelým dozorom Františkom Jarošom naskákalo do mikrobusu a hajde na halový turnaj. Z piatich zúčastnených tímov sa našim ušlo pekné 3. miesto a Richard Miklušák si dokonca odniesol aj titul najlepšieho hráča. Chlapci získali cenné nové futbalové skúsenosti a samozrejme, športové zážitky vždy stoja na prvom mieste. Ďalší prípravkárske turnaje sa konali v marci v Novoti. Zúčastnilo sa ho 6 družstiev nádejných futbalistov a našim chlapcom sa darilo ešte lepšie, domov si odniesli pohár za 1.miesto. Pre chlapcov je to odmena a zároveň povzbudenie na sebe ďalej pracovať a poctivo trénovať, no a pre futbalovú obec vo Vavrečke je to nádej, že futbal tu nevyhynie... (i.h.) pozn.: foto prípravkárov na ďalšej strane

foto: vianočný turnaj stolných tenistov

foto:
futbaloví prípravkári

foto:
Mário Koút
a Slavomír Praj

TRIATLON KLUB VAVREČKA BODUJE...

Veru tak. Boduje. Lebo trénuje, súťaží a maximálne na sebe pracuje. Mário Košút a Slavomír Praj sa zúčastnili viacerých pretekov v rámci zimného triatlonu a na základe dosiahnutých výsledkov si zaistili miestenky aj na tie medzinárodné. A darilo sa im. Najprv to bolo vo februári talianske Asiago – Majstrovstvá sveta. Aj napriek ťažkej trati sa Máriovi v kategórii Elite do 23 rokov podarilo dobehnúť na 9. mieste, Slavo v kategórii 45-50 rokov obsadil 2.priečku. Medzi týmito pretekmi absolvovali ďalšie menšie a skvalitňovali techniku. Nasledovali Majstrovstvá Európy v Rumunsku, už sa darilo Máriovi lepšie, poučený z predchádzajúcich chýb bojoval o 4.miesto s ruským pretekárom, no nakoniec došli sily a skončil na 5.mieste. Slavo vo svojej kategórii obsadil najvyššiu priečku. Posledné medzinárodné preteky absolvovali v marci - MS s Čechmi a tu sa ukázala výborná príprava, ktorú Mário mal za sebou. Stal sa majstrom Slovenska v Zimnom triatlone. Záver sezóny patril Majstrovstvám Slovenska v bežekom lyžovaní. Aj keď Máriovi táto disciplína ešte pred rokom robila problémy, makal, trénoval, zlepšil techniku a výsledok sa dostavil. Skončil v kategórii juniori na 3.mieste, celkovo piaty - aj z mužov. Pre Mária, vysoko cenené umiestnenie, práve v súvislosti s tým, že bežeké lyžovanie z triatlonových disciplín nebola jeho šálka kávy. Čo dodať - obdiv, obdiv, obdiv ! Už sme písali, že je to tvrdá drina. Títo chlapi sú jednoducho zo železa (ale mimo tréningu a súťaže milí, vždy vysmiati od ucha po ucho, plní optimizmu). Robia parádne meno Vavrečke, bez zbytočných rečí. Ticho a skromne.

A na záver: Chlapci ďakujú za každú prejavenu podporu a pranie úspechu. No celkom je všetko naopak - my ďakujeme im !!! (i.h.)

